

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tiedon semanttinen yhteentoimivuus ja tietoalueet

JulkICT/Tietopolitiikka

Jaana Nevalainen

JulkICT

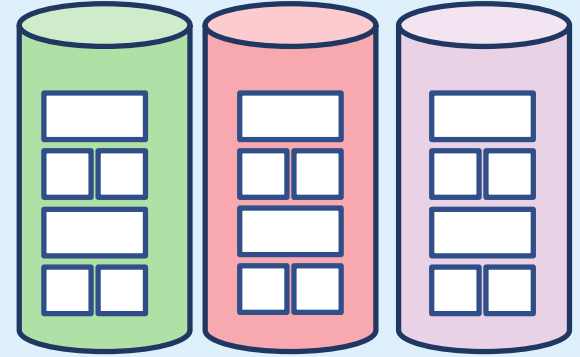

**Strateginen tavoite – yhteentoimiva tieto
uudelleen hyödynnettävänä resurssina**

Semanttinen yhteentoimivuus vaatii toiminnan muutosta

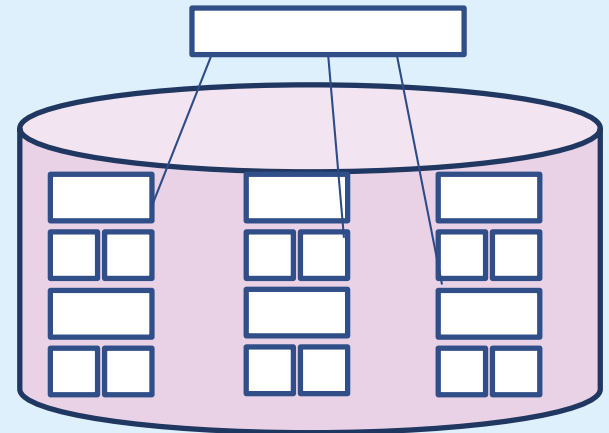
Toiminta nyt:

- Tuotetaan tieto vain oman organisaation käyttöön, joten tieto siiloutuu.
- Tuotetaan omat sanastot, koodistot ja rajapintakuvaukset, jotka ei toimi yhteen julkisen hallinnon muiden toimijoiden alueella

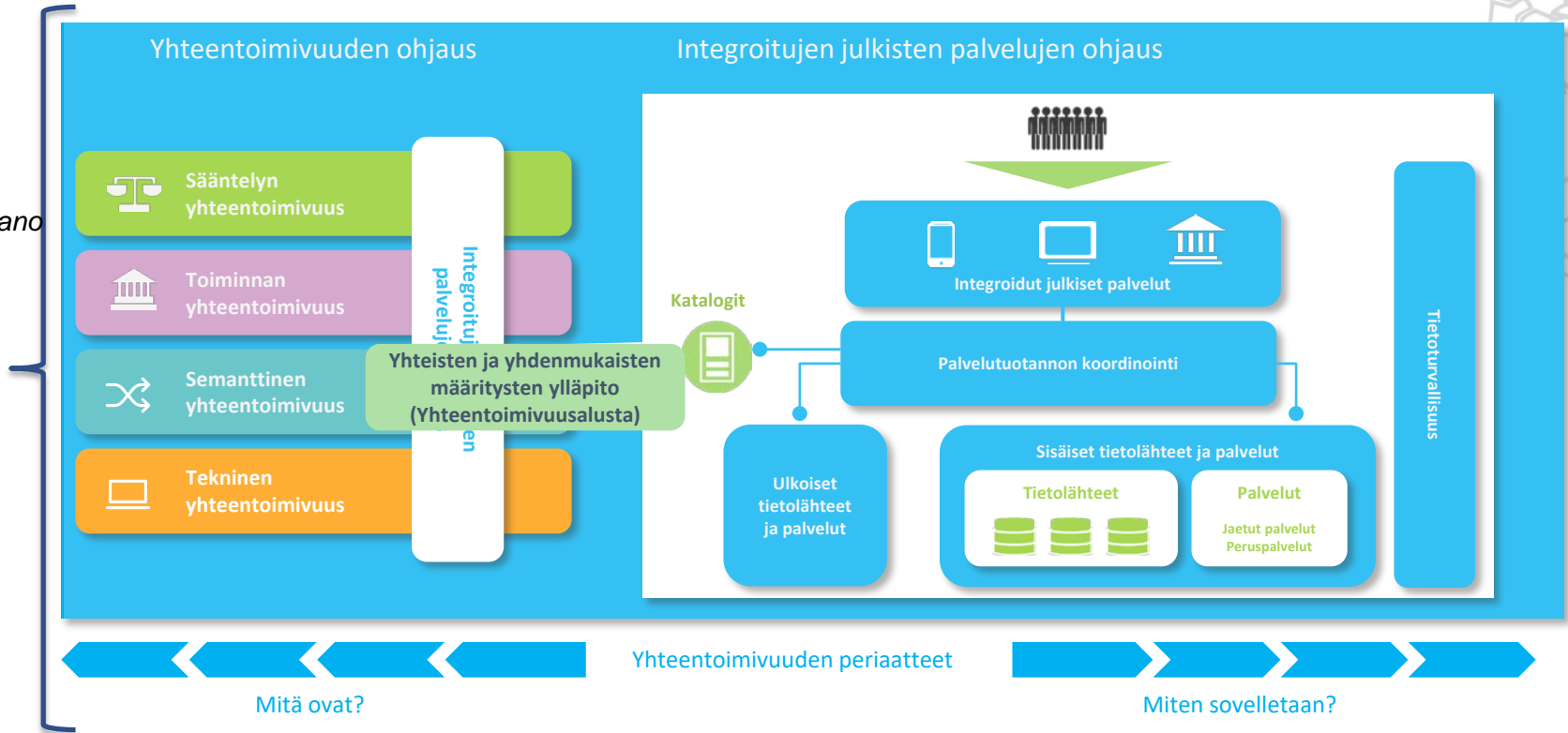
Toiminta muutoksen jälkeen:

- Yhtenäiset koko julkisen hallinnon tietomääritykset linkitetyn datan periaatteiden mukaisesti. (siirrettäessä tiedon merkitys ei muutu)
- Rajapinnassa kulkeva tieto ei siiloudu.
- Mahdollistetaan tehokkaammin tietojen vaihtoa, digitalisointia ja varmistetaan, että tietosisältö ymmärretään samalla tavalla koko tietovirran ajan.

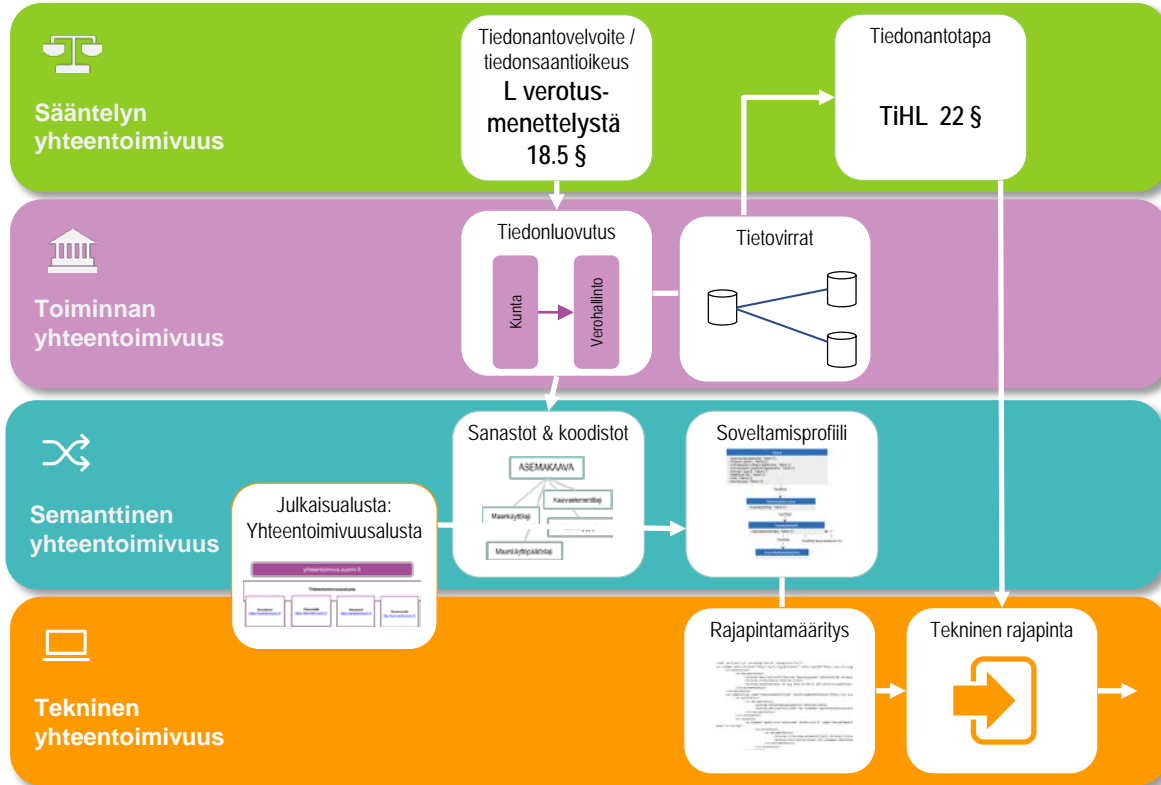

EIF-kehyyksen kansallista soveltamista

Tiedon-
Hallintalain
täytäntöönpano

Esimerkki / yhteentoimivuuden linjaus / valtion talous (VNOS 17 §)

	Tehtävä	Verotus	
		Linjaus	Peruste
Toiminta	Kansallinen lainsäädäntö	Vallion ja kuntien viranomaisen toimittava verohallinnolle verolista varten tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot kiinteistöistä, niillä olevista rakennuksista, maapohjan ja rakennusten ominaisuuksista, kaavoluokseista ja omistajista	L v erolusmenettelystä (1558/1995) 18.5 §
	Asetus		
	Viranomaisnormi	Tiedot toimittava, kun kaavaa koskeva päätös on tehty	Verohallinnon ohje (A76/200/2018)
	Hallinnon ohje		
	Muut tavoitteet ja linjaukset		
Tiedot	EU-lainsäädäntö		
	Kansallinen lainsäädäntö		
	Asetus		
	Viranomaisnormi	Tietosisältö: - kiinteistönumeros/määräala - kaavan laji - kaavan voimaantulopäivä/vahvistamispäivä - kaavayksikkönumeros - kaavayksikön laji - käyttötarkoitus (y mparistoministeriön julkaisussa mainittu pääkäyttötarkoitus) - pinta-ala - rakennusoikeus	Verohallinnon ohje (A76/200/2018)
	Hallinnon ohje		
Muut tavoitteet ja linjaukset			
Tekniikka	EU-lainsäädäntö		
	Kansallinen lainsäädäntö	Viranomaisen toimitettava säännöllisesti toistuva ja vakosisältöinen sähköinen tietojen luovuttaminen tietojärjestelmien avulla teknisten rajapintojen avulla, jos vastaanottavalla viranomaisella on tietojen saantiin säädetty tiedonsaantioikeus.	Tiedonhallintalaki 22 §
	Asetus		
	Viranomaisnormi	Tiedot annetaan Verohallinnolle sähköisesti käytäntö ohessa liitteenä olevaa Excel-taulukkoa.	Verohallinnon ohje (A76/200/2018)
	Hallinnon ohje		
Muut tavoitteet ja linjaukset			
...			

Tiedon semanttisen yhteentoimivuuden hallintamalli – tietoalueet

Tietoalue on tietosisältöjen jäsentämiseen käytetty ryhmittely. - *jäsentää laajempia poikkihallinnollisia, teemakohtaisia kokonaisuuksia.*

Tietomääritykset – tiedon kuvaukset sanastoina, koodistoina ja tietokomponentteina – harmonisoidaan tietoalueittain.

Tietoalueiden yhteentoimivuuden yhteistyöryhmä

Ryhmä nimitetään ja käynnistyy v.2020

Tietoalueet

- Asuminen
- Matkailu
- Eläkkeet
- Verotus ja julkinen talous
- Yksityinen talous
- Ympäristö
- Luonnonvarat, eläimet ja kasvit
- Rakennettu ympäristö
- Liikenne
- Kartat
- Terveystieteet, sairaanhoito ja ravitsemus
- Liikunta ja ulkoilu
- Työ ja työttömyys
- Elinkeinot
- Työnantajan palvelut
- Kulttuuri
- Maahan-/maastamuutto
- Oikeusturva
- Demokratia
- Hallinto
- Kuluttaja-asiat
- Turvallisuus
- Järjestys
- Koulutus
- Perheiden palvelut
- Sosiaalipalvelut
- Viestintä

Nimestä ja jaottelusta päättää vastuuministeriö/t

Yhteentoimivuusalusta

Kansallisen tason yhteiset määritykset
Sanastot-Koodistot-Tietokomponentit

Ryhmät nimitetään
ja käynnistyvät
v.2020

Asuminen

- Yhteiset Sanastot-Koodistot-Tietokomponentit

Luonnonvarat, eläimet ja kasvit

- Yhteiset Sanastot-Koodistot-Tietokomponentit

Työ ja työttömyys

- Yhteiset Sanastot-Koodistot-Tietokomponentit

Rakennettu ympäristö

- Yhteiset Sanastot-Koodistot-Tietokomponentit

Koulutus

- Yhteiset Sanastot-Koodistot-Tietokomponentit

On yhteisesti sovittava
määritykset jokaisella
tietoalueella

Yhteentoimivuusalusta

Alustan avulla määrityksistä syntyy semanttinen verkko, jonka sisältöä koneet pystyvät prosessoimaan – ja ihmiset selaamaan ja lukemaan.

Tietoalueen tehtävät

- ✓ Tietoalueen tietomäärittysten, metatietojen yhteentoimivuuden edistäminen yhteentoimivuusmenetelmän mukaisesti.
- ✓ Seuraa ja ohjaa tietoalueen komponenttikirjaston, koodiston ja sanaston muodostumista siten, että ei synny päällekkäisyyksiä.
- ✓ Varmistaa, että tietomäärittelykselle on ylläpitäjä/t – Tietoalueen hallintamalli
- ✓ Tietoalueelle tulee olla tietoaluevastaava (+varahenkilö)
  - ✓ VM käynnistänyt tietoalueverkoston (lisätietoja jaana.nevalainen@vm.fi)

VM asettaa tiedon yhteentoimivuuden yhteistyöryhmän, joka ohjaa ja koordinoi tietoalueita vuodesta 2020 alkaen

Tehtäviä

- Hallinnoi tietoalueiden tilannekuvaa sekä seuraa ja ylläpitää tietoalueiden muodostumista
- Tuottaa linjauksia muun muassa sanastojen, luokitusten ja koodistojen sekä tietorakenteiden hyödyntämisestä julkisessa hallinnossa

Tehtävät tarkentuvat tiedonhallintalain täytäntöönpanohankkeen aikana

Osallistujat

- Ministeriöiden edustajat
- Yhteentoimivuusalustan edustaja
- Kuntaedustus
- Asiantuntijat (tietoaluevastaava ja varajäsen sekä VRK:n YSR/YKR/YTR-sihteeri)

Jäsenten osaamisprofiili

- Tiedon semanttinen yhteentoimivuus (tietämys yhteentoimivuusmenetelmästä ja Yhteentoimivuusalustasta yleisellä tasolla)
- Tuntemus toimialan tietoarkkitehtuurista ja/tai rajapinnoista

Miten tietoaluetyötä voidaan edistää?

- Paneelikeskustelu käynnistyy...

Tervetuloa **21.10.2019** SEMIC 2019 konferenssiin.
Paikkana Finlandiatalo, Helsinki

Lisätietoja ja ilmoittautuminen:

<https://joinup.ec.europa.eu/collection/semantic-interoperability-community-semantic/semantic-conference-2019>

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Jaana Nevalainen

erityisasiantuntija

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniinen
osasto / Julk ICT, Tietopolitiikka

jaana.nevalainen@vm.fi

029-553 0204

